

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

Números atrassats: 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

En Krüger davant de las potencias

—Ara veurém si son potencias ó impotencias.

EN KRÜGER Á EUROPA

El viatje del president del Transvaal á Europa ha de considerar-se com un dels successos més importants de aquests últims temps. Ningú sab encare si donarà resultats positius é immediats; pero la trascendència moral del fet es tan patent y gran, que s' necessitaría ésser cego per no véurela.

La optimista seguretat qu' en un principi concebiren els inglesos al veure'l partir del seu país, al qual, per aquest mer fet, donavan ja per decapitat y sotmés, haurán de inclourela en la serie dels ensomnis desvanescuts per la realitatamarga. Ni en Krüger es dels homes que fugen, ni las Repúblicas sud-africanas son dels pobles que s'rendeixen.

Molt al contrari. Els boers abandonant la tática dels atrinxeraments y de las batallas campals qu'en un principi havían seguit y que tan cara va costar á las forças britàniques, han adoptat la de guerrillas davant dels elements immensos qu'en homes y material de guerra han anat augmentant els seus enemichs, y no son per contadas las extorsions que 'ls hi causan.

Ab sos 250,000 homes á penas si poden considerar-se amos sols del terreno que trepitjan. A cada instant son víctimas de sorpresas que 'ls costan sempre molt caras, no deixántlos'hi ni un moment de tranquilitat. El clima ab sos rigors y las certeras balas dels fusells boers els causan contínues y sensibles baixas. Y com la guerra no porta trassas de acabarse mentren quedí un boer en peu, el tresor britànic s'está escorrent per una copiosa sangría de milions de lliures esterlinas.

Prompte excedirà al valor intrínsec dels dos països ab sos minas d'or y diamants objecte de la codicia anglesa, l'import del sostentiment de una campanya tan desastrosa. Y llavors veurán que no es or tot lo que llú 'ls negociants infames, promotores de una guerra que més que tal guerra sembla una infame pirateria.

**

Mentre els boers se baten com uns braus, en Krüger, el gran home, símbol de las virtuts cívicas de aquell país se'n ha vingut á Europa, á tentar l'últim esfors, per interessar á qui tinga sanch y vergonya, en la justicia de la seva causa.

Desembarcat á Marsella, vá ser rebut ab un entusiasme que no lograrán may ni las testas coronadas. El poble en massa acudí á tributarli la més grandiosa ovació que puga obtenir un héroe. Y héroe es, en efecte en Krüger, héroe de l'abnegació, de la tenacitat patriòtica, dels drets dels pobles petits davant de l'omnipotència dels forts, que no reconeixen fré y's burlan de la justicia.

Al partir de Marsella, en Krüger pronunciá un discurs que mereix passar á la posteritat inscrit ab lletres de bronze:

«Agrahesch—digué—las probas de simpatía que donéu al meu país.

»Estich de dol y no vinch á buscar festas.

»Estimo que las vostras manifestacions son dictadas per la simpatía que desperta en vosaltres la lluyta per la llibertat que sosté 'l meu poble.

»Celebro haver elegit pera mon desembarch un port francés y ésser rebut per un poble lliure.

»Crech que si Inglaterra hagués estat ben informada, jamay s'hauria decidit á sostenir la guerra.

»Jo no he cessat may de reclamar un tribunal arbitral, lo que m'ha sigut negat sempre.

»He combatut ab tribus salvatges, y may m'han fet una guerra com la que 'm fan els inglesos.

»Els inglesos arriban fins á armar als cafres contra nosaltres; creman las nostras masías que tants y tan penosos traballs ens han costat de construir; s'apoden de las donas y 'ls noys quals marits y pares han sigut morts ó fets presoners y 'ls deixaen tot sovint sense protecció, sense llar y sense pá.

»Mes fassin lo que vulguin, no 'ns rendirem jamay, resots á combátre'ls fins al últim límit.

»Nostra gran é inquebrantable confiança, la tenim xifrada en la Providència, y si en algún cas pogués faltarnos l'ausili dels homes, Déu, amo y senyor de tots els pobles y á qui pertany l'esdevenir no 'ns abandona.

»Puch assegurar que si l'Transvaal y Orange arribesin á perdre algún dia l'independència, fora sols quan las dos Repúblicas restessin completament aniquiladas, y morts tots els patriotas, ab sos donas y sos fills.»

Així s'parlar en Krüger, al despedir-se dels marseillesos, per empindre son viatje á París, viatje que ha tingut també tot el caràcter de triunfal.

**

L'eco de aquesta veu que respira la sublimitat de l'enteresa, ha repercutit en el cor de tots els pobles d'Europa.

Havia tingut fins ara la causa dels boers ferms partidaris per tot arreu; pero ab mes efusió serà defensada, desde que aquest anciá venerable s'ha presentat personalment á fer valer las rahons santas en que s'apoya.

Els pobles entenen y admirán á n'en Krüger, y á tot lo qu'en Krüger representa. Tal vegada 'ls governs serán els únics que farán l'orni, girant l'espactlla á las poderoses corrents de las simpatías populars. Y es que, á pesar de qu' Europa blossoma de haver alcansat l'últim grau de la civilisació moderna, encare avuy els pobles, fins els que s'creuen amos de sos destins, viuen subjectes á la bárbara servitud dels governs que disposan d'ells á la mida del seu gust ó á tenor de sus criminals conveniencies.

May com ara podrà observarse aqueixa monstruosa disparitat entre 'ls pobles y sos directors; entre l'espirit popular franc y generós y las passiôns miserables y egoistas de la diplomacia.

Pero tal com en plena edat mitja, las ardentes prediccions de Pere l'ermità, van aixecar á l'Europa en massa, llansantla á la conquesta del Sant Sepulcre, així avuy la veu de n'en Krüger hauria de aixecarla de nou, per una causa mil voltas mes sagrada y mes humana que aquella yana conquista: per la causa del dret, de la llibertat y la justicia atropelladas. Y si obstacles trobés en son camí, hauria de arrollarlos, ab la formidable empenta revolucionaria que acabés ab tot poder sòrt ó rebelde á la voluntat dels pobles.

**

Perque es una vergonya lo qu'està passant, en aquest fi de sige, ab el sistema de tolerància á las indignes rapacitats britàniques. ¿Es que 'l sistema inaugurat á Londres de robar al débil, ha de ser la base del dret polítich internacional del porvenir? ¿Es que la importància de una nació haurá de medirse en lo successiu per la importància de las seves expliaciones, attachs brutals y piraterías?

En vá s'alegará que la conservació de la pau exigeix fer els ulls grossos, perque no hi ha pau possible havent-hi quadrillas de lladres funcionant impuniment á la llum del dia.

En vá s'dirá que l'Inglaterra es molt poderosa y constitueix un gran perill posar-se en pugna ab ella. Apart de que mes poderosa serà demà quan haja realisat tot el seu programa de anexions violentas, l'exemple admirable que dona el poble boer està dihentnos que no es de molt tan fiero el lleó com s'empenyen en pintarlo.

Si un grapat de valents boers fá mes de un any que tenen á ratlla l'inmens poder del colossal imperi ¿com havia de resistir aquest l'aceio mancomunada de tots els pobles d'Europa que tenen agravis que venjar y reivindicacions de territoris pendents de restituició?

Fransa contempla encare en las urpias britàniques sos islas bretones de Guersey y Jersey; Espanya, Gibraltar; Italia, la isla de Malta; Turquía, l'Egipte... ¿Ha de ser tan difícil agafar al pirata pel coll fentli restituir li lo que no li pertany?

En Krüger pot dir:—¡Ah, governs suicidas! Si jo disposava dels medios ofensius y sobre tot de la gent que teniu vosaltres quánt prompte's derrumbaria aqueix imperi britànic que avuy miréu ab tan incomprendible respecte!

Y en Krüger parlant així, farà enrogir de vergonya á tots els governs d'Europa.

P. K.

NOTABLE baix tots conceptes es el discurs pronunciat en el Congrés pel diputat republicà senyor Azcárate, sentant las costuras al govern en cinch ó sis qüestions de las més interessants.

La seva argumentació contundent ha quedat sense réplica, y si 'l país respirés fort ¡qui sab ahont pararían á horas d'ara las cartas que forman el castell de la Unió conservadora!

**

Un dels assumptos palpitants que va tractar ab més fortuna l'minent repùblicà es el relatiu á la projectada boda de la princesa de Asturias ab el duc de Cadorna.

El Sr. Azcárate va sostener la següent tesis: «Si es cert que 'ls dos joves s'estiman, ningú té dret á oposar-se al seu enllàs, sempre que la princesa de Asturias renuncihi previament als seus drets á la corona.»

Vels hi aquí com un bon discurs pronunciat á temps pot arribar á destruir en un instant una tenebrosa trama jesuítica, forjada cautelosament pels enemichs de las llibertats constitucionals.

Poden estar contents els electors de Santa Coloma de Farnés del seu diputat, qu' es un trumfo.

Una miserable propina de deu mil pessetas va cobrar en Comyn durant l'interregne parlamentari, per arreglar comptes vells á Paris, y ara que las Corts están obertas, ha pescat la subsecretaria de la presidència.

Terra de castanyas es el districte de Santa Coloma, y deuen els seus habitants estar molt cofoys, al veure que 'l seu diputat se las menja, deixantlos á n'ells las esclofollas.

Dalt de un turó, prop de Moya, hi han alsat una creu de ferro, adornada ab una placa de Reinare, en sustitució de un altra que hi hagué allí mateix fins el passat juliol y que sigue destruïda per una centella.

Ningú pot assegurar que la nova creu no sufrixi un dia ó altre la mateixa sort que l'antigua.

Ara, si en lloch de un Reinare hi haguessen posat un bon para-llumps, ja seria distint. Perque, vaja, en Franklin ne sabia més que 'ls inventors de placas neas, de desviar á las exhalacions, que algúns creuen enviades des de 'l cel, á pesar de que no respectan res, ni las creus de ferro.

Tant de la Corunya com de Cádiz cada dia surten barcos abarrofats de emigrants que se'n van á Amèrica, en busca de traball.

Aixó vol dir que no podent ja enviar productes á n'aquelles terras, hi envihém brassos.

Lo trist es que no poguem enviarhi á las tayfas conservadoras y fusionistas que, prenen las coses al revés, estan fent la felicitat d'Espanya.

Un text del Brusi digno de ser conservat per quan D. Joan Mañé s'decideixi á escriure la *Historia de la Restauració* contada pels mateixos restauradors:

Los que gobiernan y los que aspiran á gobernar creen estar en relació directa con la nación per medio de los senadores y de los diputados, y como éstos en realidad no deben su representació al país que no les ha elegido, sino á los caciques, que han fingido la elecció, resulta que, etc., etc., etc.»

Tot aixó ja ho sabíam molt bé; pero no deixa de ser molt interessant que 'l Brusi, genuí representant del present estat de coses, tingui la franquesa de confessarlo.

Els nous pressupostos presentan un augment de 21 milions en els gastos... aixó per demostrar que 'l govern ha emprès de una manera resolta 'l camí de las economías.

Y en la secció de ingressos l'augment que s'exigeix al país arriba á 48 milions.

¿No troben qu' es ben poca cosa?

Posats á arbitrar recursos, tant se valdría acabar de un cop, declarant confiscada tota la riquesa del país, y subjectes tots els espanyols, després de enllustrarlos la cara perque semblissen negres, á traballar á benefici exclusiu dels senyors del govern.

Lo que s'ha de fer un dia ó altre ¿per qué no ferlo desseguida?

Un concepte del discurs del Sr. Azcárate.

«Es molt extrany y á la vegada molt sensible que per una sola partida que s'va alsar y que ja está desfeta, s'haja decretat la suspensió de garantías per tot Espanya.»

El Sr. Azcárate es un home de talent, y 'ls homes de talent saben posar sempre 'l dit sobre la llaga.

CARTAS DE FORA

Torredebarrà.—Se trobava un pescador al andén de la línia fèrrera ab un cove de peix que vá giràrseli, motiu pel qual v' donar eixida al seu disgust ab una interjecció una mica enèrgica. Sentirlo un ensotanat que allí s' trobava y omplirlo de vituperis vá ser tot una mateixa cosa, y tal sarraçina promogué, que 'l jefe d'estació hagué de pendre cartas en l'assumpto, comensant per preguntar al de les faldilles negras si tenia bitllet de andén que li permetés estar en aquell siti. Y resultant que no 'n tenia, se l'invitá á tocar pipa, lo qual hagué de fer no sense refunfunyar llarga estona.—Una visita que feu dos dies després l'inspector de la línia al jefe de la estació, s'atribuïó á que l'ensotanat havia mogut algunes influencias; pero es de creure que al citat jefe no li passarà res, per quant totes las persones que presenciaren el fet vegeuen ab gust y no pogueren menos de applaudir la séua conducta.

Riudecols.—Cinch polaviejistas de Reus, aficionats á casar, alsaren un conill en el terme de Morell, y la bestiola veientse perseguida se refugià dintre del cementiri entafurant-se en un cau que tenia en una sepultura. Els cassadors després d'escaljar las parets del cementiri enjegaren la fura dintre del cau, y quan esperaven que aquesta 'ls trauria 'l cotill, sortí del cau iab uns escapularis!—A poch se presentàva l'arcalde del poble, y un dels cassadors li respongué ab

mal termes, havent sigut posat el cas en coneixement del jutjat. Veurém ara si la cosa passarà á majors tractantse de un polaviejista que s' alaba de tenir moltes influencias, com ho demostrà una vegada que portà als tribunals á un pagés que li havia mort un gos que se li havia introduït dintre de un conill; qual pagés sigué condemnat á indemnizarlo, com ho feu, á falta de diners, traballant 40 días en una seva finca, á rahó de deu rals per dia.

DESGABELL

Fa riure y fastigueja llegir lo que passa en nostres cosos colegisladors. El Congrés sembla l' ajuntament de Vallbeneveta y el Senat una reunió de marmotas.

Res de sentir en un ni altre lloch accents virils, atacs enèrgichs ni defensas hòbils. Els senadors matan el temps esperant que 'l temps els mati á 'n ells, y els diputats s' entrenen en discussions petitas indignas del més indigne dels safreigs.

Tot son divisións, disputes, passiós baixas. En Silvela y en Dato, mal conformats en ser diputats rasons, fan de govern, atribuïntse orgullosament sa representació y fent qüestió del *gabinet* que forman uns altres, sas accions propias. L' Azcárraga, en Sánchez Toca y l' Ugarte, molestats de que se 'ls vulga fer desempenyar el paper de titelles, tiran ab bala rasa contra sos antecessors carregantlos el mort de l' última intentona carlina y desentenentse del decret de 'n Dato sobre ajuntaments y diputacions. Desbordada pel mal exemple de sos gèfes, la majoria s' entrega á la més repugnant de las indisciplinas, eridant y amenassant els que no poden obtenir les gollerías que pretén.

No es major la cohesió de las minorías. S' han organisat à pandilles com en una altra Sierra-Morena qualsevol. En Gamazo capitejana una partida; en Tetuán mana un escabot; Romero Robledo fa correrás per tots els camps ab els seus húsars; els polaviejistas, d' oposició encare que conservadora, comandants per en Mataix rodan á la ventura; en Pidal, d' igual casta qu' en Polavieja, volta murmurant ab uns quants devots seu, rosaris y maledicions; en Canelejas no sab que ferge d' ell ni dels seus homens; y en Sagasta ab el cos de l' exèrcit fusionista espera pacíficamente el torn pactat pera entrar al saqueig de las engrunas que deixin els conservadors. En López Domínguez, entretant ensaja una travessa de canari y merla.

Els carlins avergonyits del darrer bunyol, *insultan* als governants ab el calificatiu de neos, y es curiós veure com se fereixen á cops de bech mussols y olivas.

Y no parlém dels republicans. Son de la nostra família y lo que podríam dir en contra de sa apatia, de son egomisme y de la falta de fé que demostra su actitud poch enèrgica, deixem que ho diguin nostres enemics els monàrquics quan sas renyinas per la tallada els deixin un petit espay per osbravar sas iras contra els republicans.

L' aspecte, donchs, qu' en conjunt ofereix la política espanyola, posada avuy al descubiert ab la reapertura de las corts, es tan altament llastimós, que prefeririam véurelas de nou tancadas.

Si al estranger jutjan del estat d' Espanya per lo que passa en las Corts qu' ostentan la representació del país, van á creure que 'l poble espanyol se compon d' estúpits, de pillos y de vanitosos.

JEPH DE JESPUS

LA PELEGRINACIÓ DE 'N KRÜGER

Allá va 'l vell venerable de porta en porta trucant, demandant pietat y amparo per un poble atropellat. Allá vá. 'ls ulls llagrimosos y parant confus la mà, com pobre extranger que capta pels seus fillets afansats.

¿La historia? Ningú la ignora. Traballant ab santa pau, vivía ab els seus al Africa modestament, no pensant en res més que en fer la ditxa d' un poble sobri y honrat. Un jorn l' altaça Inglaterra, cruel sempre y desleal, clavá sos ulls copidiciosa en aquells alegres camps, y per la lley de la fosa y ofegant en rius de sanch la més heriòca defensa que cap poble ha realisat, va posar sa planta immunda damunt del pit del Transvaal. Y ara va 'l vell venerable de porta en porta trucant, demandant pietat y amparo per un poble atropellat.

¿Qué li diuhen las potencias? Al sentir sos amarechs planys, ¿li obran francament els brassos? ¿li allargan totas la mà?

No. Fransa, la lliure Fransa el reb al goig delirant y l' aixarda ab els seus viscacs; pero... tocant á apoyar las pretensions del vell Krüger, el tema es molt delicat y convé pensarlo en calma avans de doná un mal pas.

Alemanya... També admira l' heroisme singular dels valents nets de 'n Petorius y sent un gust especial al salutá al noble Krüger;

pero... parin de contar: acabada aquesta arenga, sos llabis quedan sellats.

Italia... ¡Oh, ni cal dirlo! La defensa del Transvaal es una de las grans páginas que l' Historia trassarà ab més hermosos caràcters; pero... en quant á ficar 'ls nas en el bullit diplomàtic qu' en Krüger porta entre mans... s' ha d' esperar un altre dia, ara està massa enredat.

Austria també vol fer coro á aquest himne universal d' alabansas; com la Russia, com els mateixos Estats Units; pero... punt y llests. D' intervenció, de donar un bon cop de mà al assumptu en pro dels atropellats, no se 'n diu ni una paraula, no se 'n resa ni un borall.

¡Y es clà! En mal' hora 'l vell Krüger ha vingut á molestar l' atenció de las potencias. L' Europa en aquest instant no té temps pera escoltarlo, y no 'n té—hi ha que ser franchs y deixá apart circumloquis—perque tant els alemanys, com els simpàtics francesos, com els dolsos italiàns, están atrefagadissims allá á l' altra part del mar fent ab els desgraciats xinos, ipobres bens acorralats! lo mateix que 'ls braus inglesos están fent ab el Transvaal.

C. GUMÀ

DE LLUNY Y DE PROP

JA es aquí, ja es aquí l' *amich pròdigi*—vam exclarar tots els companys qu' eram al café, al veurell entrar. Y en obsequi del nou arribat, comensarem á entonar una cantata, barreja de *Segadors*, *Marsa real* y *Himne de Riego*, que no hi havia orellas capassades de resistirà.

—¡Gracias, amado pueblo!—va dir l' Ernest rihent y present assento al costat de 'n Sans.—*Eternamente quedará grabado en mi memoria el recuerdo de esta ovación innmerecida*, y... pòrtam café, noy—anyadí cambiant de to, y dirigintse al mossó que s' havia acostat á la taula.

Feyà un any que l' Ernest havia emprés un viatje per Europa y després de tan llarga ausència, aquell era 'l primer dia que tornavam á tenirlo entre nosaltres.

Tots, com es de rigor, volíam preguntarli cosas, pero en Sans, á aquí á pesar dels nostres esforços no hem pogut tréure'l vici de ser conservador, va apoderarse immediatament del viatger, portant la conversa al terreno de la política.

—¿Qué diuhen al extranger d' Espanya?

Ja la vam tenir armada. L' Ernest, sense mossegarse la llengua, va respondreli molt amatent:

—Que ja ha fet á tots.

—¿Això diuhen?

—Y en veu alta. A París lo mateix que á Londres, á Berlin com á Sant Petersburg, tothom ens jutja d' idéntica manera; tothom ens considera una nació llesta, acabada, que no necessita més que una petita empenta pera anàrsen á can Taps.

—Deuhen mirarnos ab ulleras fumadas. Y es clar, *todo es según el color...*

—No, noy: un cadavre, mirátel ab las ulleras que vulguis, sempre es un cadavre.

—¡Ben xafat!—vam exclamar nosaltres, pera fer rabiar á n' en Sans:—¿Qué hi contestas á n' això?

—Que 'ls extrangers s' han empenyat en donarnos per morts y nosaltres teníem empenyo en continuar vivint.

Y girantse á l' Ernest:

—¿En qué's fundan pera fer uns pronòstichs tan lúgbres? —No han vist per ventura la relativa facilitat ab que hem normalisat la nostra situació econòmica?

—Al contrari; lo que veuen es qu' en lloch de normalisarla lo que fem es embrollarla cada dia més.

—¿No han vist també la rapidés ab que ha sigut sofocada l' última intentona carlista?

—Sí; y fins han entés la comedia de la intentona y 'l sayete de la sofocació.

—No observan, además, els síntomas d' activitat material que per tot arreu se despertan?

—¿No han d' observarlos si cabalment son ells els que 'ls fomentan pel compte que 'ls té?

—En resum, que 'ls extrangers están esperant l' avis de la nostra defunció pera venir al enterro. ¿eh?

—Ni més ni menos. Y per cert que no creuen haver d' esperar gayre.

—¿No? Suposo que tú no serás del seu parer.

—T' equivocas. Penso lo mateix qu' ells.

—¿A pesar de ser una profecia extrangera?

—No á pesar: precisament per serho.

En Sans davant d' una afirmació tan antipatriòtica no 's va poder aguantar.

—Es dir que tú donas més fé á la séva opinió que á la nostra?

—Sí.

—Es dir que 'ls extrangers, segons tú, coneixen la situació d' Espanya millor que nosaltres mateixos?

—Efectivament.

—Vaja, noy, plega: ets un desequilibrat.

—Y tú, un... Pero, no—va dir l' Ernest, com repensantse: escolta: ¿veus aquest quadro d' aquí á la paret del davant?

—Sí—respongué en Sans, examinant la tela que l' Ernest li indicava: —¿qué vols dir?

—Mí fratel bé: ¿qué hi veus?

—Uns arbres, un pont, una casa de pagés, un riu, un home que pesca...

—Molt bé: ara aixecat y vina ab mí.

Y apartantse 'ls dos de la taula, l' Ernest feu colocar á 'n Sans de cara al quadro, tocant casi la tela ab el nas.

—¿Qué hi veus ara en aquesta pintura?

—¡Oh! Ara res. ¿Qué vois que veji tant de prop?

—¡Ángela! Tú mateix t' has fet la sentencia. Las nacions, com els quadros, s' han de mirar de lluny. Als que volen estudiarlas massa de prop, els passa lo que á tú; no veuen res.

Y donant un copet á l' espalla de 'ns Sans, que no sabia qué respondre, va anyadir:

—Per xó 'ls extrangers coneixen la situació d' Espanya millor que nosaltres; perque 's miran el quadro desde la distància que correspon.

A. MARCH

X Ferrer y Vidal (D. Joseph) ha renunciat á la seudaduria per la província de Barcelona.

Jefe dels silvelistes sigué un dia y ja no vol ser res, ni senador, perque D. Paco, l' de la daga, va rifar-se.

Ara, si m' ha de creure á mí, lo millor que pot fer es rentar ben bé las mans, perque de 'n Silvela no li quedí en ellas ni la farúm, dels temps aquells en que tot plí de cándida confiança hi encaixava.

Liquidació de l' última algarada carcunda.

Al cabo de mossos Bartolí li han concedit la creu roja de primera classe, del Mérit militar, pensionada; al sargento García, de Badalona, la creu de plàta, roja, pensionada ab 25 pessetas mensuals; al cabo Ballo y al corнетa Babiloni, de Igualada, també una creu y una pensió per barba.

Aquests á lo menos podrán dir que han jugat al asa.

Lloch de l' escena, Madrid, carrer de Alcalá, al peu mateix de la iglesia de las Calatravas.

Interlocutors: dos mossens, que parlen acaloradament, y 's miran fit á fit com si volguessen menjarse de viu en viu. De sopte un de aquells sants ministres del Senyor, per aplacar l' ira del seu rival mostrantli l' imatge del Crucificat, vā á treure's un Sant Cristo; pero s' equivoca de butxaca, y lo que 's treu es un revòlver... Pero tant se vall ja se l' ha tret, y no es del cas perdre l' ocasió de incrustar un parell de grans de rosari (pero de plom) dintre del cos del seu company de ministeri.

Aixis ho fá, y quan el veu caure d' esquena, no vol ser menos qu' ell y se 'n incrusta un á la tapa del cervell.

De aquesta manera tan cristiana van ventilar las seves diferencies aquell parell de sants varòns. Tant-debò—y ho dich com á admirador constant de las altas virtuts del clero—que logrin fer escola entre tots els seus congénères!

Se llegeixen els pressupostos, sense que ningú hi pari la menor atenció. Els diputats se 'n van del saló de sessions; els pochs que s' hi quedan garlan; el president enrahona, y fins els massers fan petar la claca.

Y l' ministre de Hisenda, tras... tras... tras... Tants milions per aquest concepte... tants milions més per aquest altre.

Aixis se fá sempre. Ningú s' adona, ni fá cas de tant engorgo. Sols quan el país se sent á las galtas el frech de la navaja afeytantlo á repell, esclaten els grans xiscles.

Y no té mes remey que aguantar, puig per mica que 's bellugui... li fan sanch.

A Murcia s' ha declarat la triquinossis, terrible maledània ocasionada per menjar carn de porc afectat de aquesta malura.

Que no siguin els que fan la felicitat d' Espanya 'ls consumidores de tocino triquinat.

Encare que potser á n' ells no ls farà res. Tenen unes tragaderas tan fenomenals!

Y ademés, tal com se diu que «Llops ab llops no 's mossegan» tal vegada resulti cert també que «porchs ab porchs no poden ferse mal».

En Dato, vā declarar que feya qüestió de gabinet l' aprobació del famós decret, anulant determinats articles de les lleys municipal y provincial.

¿Cóm pot parlar en Dato, de qüestions de gabinet ha-

ELS INGLESES AL TRANSVAAL—INCENDIS Y ASSESSINATS

No podent acabar ab els boers, procuran acabar ab el país.

vent deixat de ser ministre? ¿Han vist may res mes ridicul?

Pero jo ja ho veig: aquestas son las conseqüencies del recibiment entusiasta que vá tenir á Catalunya durant el seu viatje. Aquells xiius estrepitosos de Manresa y Tarrassa se li van encastar al cervell tant forts que avuy no pot proferir una paraula, que no digui una pitada.

A Jaca s' ha inaugurat el nou castell de Rapitán, ab una ceremonia religiosa, que terminá ab la benedicció del bisbe.

¿Creurían qu' en temps de guerra per res del mon voldran trobarme dintre del nou castell?

Massa 'm recordo de las tropas enviadas á Cuba, benedidas y rebenedidas per diversos bisbes, qual terrible fracas pot donar lloch á que 's formuli un aforisme del tenor següent:

«No benieu res que atanyi al art de la guerra, si no voleu que l' enemich s' ho menji com á pá beneyt.»

En Paraíso ha fet una ganyota d' assentiment á las marrullerías de 'n Sagasta.

Despedimnos, donchs, de la *Unión nacional*.

Pero si don Basilio 's deixa creixer els cabells de sobre 'l front y 'ls nua ab los que tota la vida hi ha portat don Práxedes, en lloch de la unió nacional resultará que tindrén la unió de dos tupés.

Sembla que 'n Silvela té un odi molt gran contra 'ls generals Linares y Weyler.

Se compren mol bé que odíhi á las dos escorxas de meló que 'l van fer caure de bigotis.

Un dels corresponials del Brusi, 'ns fá saber que 'l ministerie de Gobernació es fill de Barcelona, de mare catalana, tenint familia en la nostra ciutat.

Tant es aixís que 's diu Javier Ugarte y *Page*s.

¿*Page*s? Si será parent de 'n Griera!

** De totes maneras precís es confessar que á lo menos l' apellido matern li escau molt bé.

Tant es aixís que aixís que s' ha vist ab la cartera sota l' aixella, ni en Dato, ni 'l mateix Silvela li son bons mossos.

Si avants de nombrarlo 's deya Ugarte, desde que 's ministre... fá 'l pagés.

A Bilbao 's disposan á erigir una estàtua al cacich de aquella ciutat, don Victor Chavarri.

Un més á la llista entre els moltissims que tenen monument, per haverse enriqueit á la sombra de la barateira política.

Sobre aquest punt, jo opino que quant més n' hi han millor, ey, mentres las tals estàtuas sigan de bronze, perque un dia ó altre 'l poble las transformarà en monedes de cinc céntims.

Es menester parlar ab propietat.

Y parlant ab propietat es de tot punt impossible que 'l ministeri Azcárraga, siga un ministeri pont. Es mes aviat un ministeri globo aerostàtic. Pera ser un ministeri pont, D. Marcelo está una mica massa gras.

Pero pont ó globo 'l volen fer servir per lo mateix: per travessar un abisme.

Y tot está en que 'ls que intentan atravesar lo no 's trenquin la nou del coll, dat que 'ls millors ponts s' ensorran y 'ls millors globos aerostàtics se reventan.

Llegeixo:

«El alcalde Sr. Coll y Pujol ha resuelto que en lo sucesivo, para cubrir los ascensos y las vacantes que ocurrán en la guardia municipal, se haga la propuesta entre los individuos que tengan más antigüedad y hayan prestado mejores servicios.»

El municipal qu' está de punt á la cantonada del meu carrer va dir al enterarse de la noticia:

—Suposo que se tendrán en conte todos los serveys, y en especial los que se prestan en los *colechis* para la elección de *rechidors*.

Traslado al arcalde.

Desde que 'l govern se cuida de intervenir en el pago dels mestres d' estudi, aquests infelisos cobran ab més dificultat que avants.

De fixo qu' en García Alix, quan era noi, el mestre devia ferlo quedar tot sovint sense dinar.

Y ara ell se venja, deixant als pobres mestres sense dinar y sense sopar.

Á L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Ca-mi-la*.
- 2.ª MUDANSA.—*Nom-Mon*.
- 3.ª CONVERSA.—*Vi*.
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Per un malalt un remey*.

Han endevinat totes ó part de las soluciones del número passat els ciutadans: Manel Serrano, Pinya de las baralladas, Lluís Vidal P., Berruga de Figueras, Joan Bosch y Romaguera, Un enamorat pobre y Un canari de sis pessetas.

XARADA

Vocal es de mon parer
primer;
nom de dona molt hermos
hu-dos;
es lo que m' empipa més
el tres;
de la persona n' es part
la quart.
Y un total, molt satisfet,
vaig enviar l' altre setmana,
y 'm contesta *La Campana*
dihentme qu' estava mal fet.

E. ZOLÁ Y B.

ANAGRAMA

Passant pel carrer del Tot
vaig veure un municipal
que boy anant de total
feyá fatxa de ninot.

UN COTXERIL
TRENCA-CLOSCAS

ROSALÍA GIAL LESSECS

Formar de aquestes lletras degudament combinadas, lo títol d' un drama català, ab l' apellido de son autor.

FONT KAIRONS Y C.^a

COMBINACIÓ MUSICAL

...	DO	..
..	RE	..
..	MI	..
..	FA	..
.....	SOL	..
..	LA	..
..	SI	..

Sustituir els punts per lletras de manera que cada nota musical dugui un poble català.

RUSSINYOL LLAUNÉ

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

COPAS

LA

JULIETA

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: R. Plomero Ganxet, B.^a Plaqué, Un català petit de Piñeda, Rosita X. (Badalona), Vicenç dels nochs, Lluís Viola P., Un empaperadó, Peret Oli Uga, José Cobersi, Un comparsa retirat, El rey de les calamits, J. Romanos, Un caliqueño, Marcelino (Premià), J. Cassi (Vergarito), Ebantes Graliti, Lo segon del 6, Miquel Salvadó, I. L. B. Q., y L. Fosa: —*Lo que 'ns envian questa setmana no fa per casa*.

Ciutadans: Mezo y Vidal, Bianchi, F. Gomez, Campaner Graciós, Amadeo D., Manuel R. Llum Inarias, Bunyoler Premianés, Joan Bonaventura y Romaguera, G. Triadú Ganasa, Fontseré y Llombart, Joaquim Costa, Sach de Monis (*y no n' envíhi més en llapis*), H. R. D. C., Joan Pasa-fern, Pep de la fruta y Oriola Ribas: —*Insertarem alguna cosa de lo qu' ens envian*.

Ciutadà: T. M. Cats: Corretjirli això? no, home... Digui que n' hi fén una de nova. Es més senzill.—J. P. y F.: Respira poesia en el fondo pero la forma es un xic descuidada.—Angel Montanya: Si tingües una mica de paciència las poliràs més y faran més goig.—E. del Tat.: Això es dirí redit, y tornat á dir, y tornat á redir.—Francesch M.: Els dibuixos d' aquest cop tampoc ens convenen.—Casimir B. de Cutó: Fluxí.—Miquel O.: Si senyó; ¿per què no? Deu n' hi dò... s' aprofitaran.—A. Cortina Riverà: Veu! Aquest và bé per això y això, y lo de més enllà.—Joseph Batista: Si la seva poesia *Lo Trevallador* la llegís un explotat d' aquests qu' estan en vaga, 's riuria de la seva bona fe. Y de sonets, no n' escrigui si no té idea de lo que son.—E. Just y Pastor: *Assai bene*.—P. A. Moreno: Els versos estan molt bé, pero, ja den haver vist que l' Almanach s' ha agotat completament, y no seria del cas...—S. de C.: Participé el seu sentiment. Això serà efecte d' un imprevist incident de confeció que igual podria passar ab vosté qu' ab en Goethe... si 'ns haguessen enviat alguna cosa.—F. Mas y Abril: Lo mateix li dihem.—Lluïseta del Castell: Y a vosté també. Y sobre lo demés, deven participarli que ja pot anar á Roma ab la seguretat de trobar-hi 'l Papa.

¡Aviat! ¡Aviat! ¡Aviat!

Sortirà dintre de pochs días

Es l' Almanach polítich-satírich més popular á Espanya.

Caricaturitas dels primers mestres.—Text dels millors escriptors.

Valdrá: 50 céntims de peseta

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20

Estampa de LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer Olm, 8